

HUDOBNÉ KNIHOVNÍCTVO

PRAMENE SLOVENSKEJ HUDBY

9. konferencia hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov, Prešov 2019

PhDr. Anna Kucianová, PhD.*

Slovenská národná skupina IAML (*International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres*) každoročne organizuje pre hudobných knihovníkov a odborníkov z inštitúcií, ktoré sa zaoberajú hudbou, hudobnou kultúrou a ďalšími hudobnými aktivitami, odbornú konferenciu z cyklu *Pramene slovenskej hudby*. Spoluorganizátorom tohto podujatia býva vždy inštitúcia, ktorá je členom Slovenskej národnej skupiny IAML, odbornej asociácie združujúcej subjekty zamerané na hudobné knihovníctvo, archívniectvo a dokumentáciu hudby.

V roku 2019 (27. – 28. novembra) sa v Krajskej knižnici Pavla Országha Hviezdoslava v Prešove konal už 9. ročník konferencie hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov – *Pramene slovenskej hudby IX*. Jej hlavnými organizátormi boli Slovenská národná skupina IAML (ďalej SNS IAML), Hudobné centrum a Krajská knižnica Pavla Országha Hviezdoslava v Prešove. Na podujatí sa zúčastnilo cca 50 odborníkov. Konferencia sa konala s finančnou podporou Hudobného fondu.

Pred rokovaním konferencie sa uskutočnilo **Plenárne zasadnutie SNS IAML**, na ktorom jeho účastníci zhodnotili činnosť skupiny v období od septembra 2018 do novembra 2019 a stanovili perspektívy na rok 2020 a ďalšie roky. Správu o činnosti SNS IAML a pracovných skupín RISM a RILM predniesla prezidentka SNS IAML PhDr. Anna Žilková, PhD., správu o jej hospodárení vypracovala Lea Mikulcová.

SNS IAML má v súčasnosti 20 členov, z toho 11 medzinárodných a 9 národných. V uplynulom roku členstvo ukončili Katedra hudby Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline a Kysucká knižnica v Čadci.

V roku 2018 boli schválené upravené *Stanovy Slovenskej národnej skupiny IAML*, ktoré sú zverejnené na jej webovej stránke.

SNS IAML získala jeden grant na projekt RISM a z Hudobného fondu sa podarilo získať jednu dotáciu na vydanie zborníka. V súčasnosti sa výbor snaží o prevod účtu SNS IAML z OTP Banky do FIO Banky. V rámci plenárneho zasadnutia odznel návrh na zvýšenie členského príspevku SNS IAML, ktorý účastníci odsúhlasili.

Na plenárnom zasadnutí odzneli aj informácie o hudobných konferenciách v Krakove, Ostrave a Prahe. Na medzinárodnej konferencii IAML v Krakove, ktorá sa konala 14. – 19. júla 2019, sa zúčastnili viacerí slovenskí odborníci a niektorí z nich vystúpili s odbornými pred-

náškami – PhDr. Eva Veselovská, PhD., Mgr. Adriana Grešová, Miriam Garajová a Mgr. Štefánia Demská. PhDr. Anna Žilková, PhD., sa zúčastnila na konferencii Českej národnej skupiny IAML v Ostrave a informovala o aktivitách českých kolegov.

SNS IAML má novú webovú stránku, a to na stránke Hudobného centra, na ktorej možno zverejňovať rôzne aktuality o činnosti jednotlivých členov SNS IAML i celej národnej skupiny.

V rámci diskusie odzneli návrhy, ktoré sa týkali predovšetkým činnosti SNS IAML na rok 2020. Termín ďalšieho ročníka konferencie *Pramene slovenskej hudby X* bol stanovený na október 2020 (termín konania konferencie bude spresnený).

Pokračovaním plenárneho zasadnutia bolo vlastné rokovanie konferencie hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov. Vopred stanovený odborný program bol rozdelený na dva tematické bloky – *Slovenská hudba a architektúra v rôznych perspektívach* a *Hudobné knihovníctvo na Slovensku*.

Na konferencii odznelo 11 príspevkov slovenských autorov, vo väčšine prípadov odborných pracovníkov domácich a zahraničných inštitúcií zaoberajúcich sa hudbou a príbuznými vednými odbormi. Kľúčové témy, ku ktorým odznejú prednášky a ich autori, sa každý rok vyberajú podľa stanovených pravidiel, a to na základe diskusie členov predsedníctva SNS IAML. V mnohých prípadoch sa však podnetné námety objavujú aj počas rokovania konferencií, prípadne po oslovení jednotlivých členov s výzvou na predloženie návrhov relevantných tém, ktoré sú podľa nich prínosné a ktoré zároveň propagujú slovenskú hudbu a kultúru v zahraničí.

Výsledky práce SNS IAML sa podľa možnosti prezentujú aj na medzinárodných fórach. Správy o jej činnosti sa pravidelne zverejňujú na webovej stránke medzinárodnej centrály IAML, v medzinárodnom periodiku *Fontes Artis Musicae* a tiež na webovej stránke SNS IAML.

Prvý tematický blok pod názvom *Slovenská hudba a architektúra v rôznych perspektívach* sa začal prednáškou *Vplyvy architektúry na hudobnú tvorbu v kontexte vývoja hudobných dejín*, v ktorej sa **doc. Mgr. art. Karol Medňanský, PhD.** (Prešovská univerzita v Prešove) zaoberal vývojom vzťahov architektúry a hudby.

So zaujímavým príspevkom „*Genii locorum*“ – *stredoveké hudobné pramene v Kežmarku, zahraničné vzťahy a domáce špecifiká* vystúpila **PhDr. Eva Veselovská, PhD.** (Ústav hudobnej vedy SAV, Bratislava). Predstavila v ňom Knižnicu evanjelickej cirkvi a. v. v Kežmarku, ktorá

* e-mail: annakucianova@hotmail.com

je najväčšou školskou historickou knižnicou na Slovensku a v strednej Európe. Jej fond obsahuje cca 150 000 zväzkov.

Mgr. Marcel Jánošík (Literárny archív Slovenskej národnej knižnice) sa vo svojom príspevku *Pašionál z Prešova* venoval výskumu tohto dokumentu.

Príspevok *Spišské renesančné zvonice – stavby pre hlas zvonov* pripravený v spoluautorstve **Mgr. Michaely Haviarovej, PhD.**, a **Mgr. art. Tomáša Haviara** sa zaoberal tvorbou a zvukmi zvonov, ktoré sa vyskytovali na Spiši.

Ďalší príspevok pod názvom *Letohrádok Dardanely v Markušovciach a Expozícia klávesových hudobných nástrojov* pripravili **PhDr. Bernadeta Kiczková** a **Mgr. Štefánia Slimáková**. Poslucháčom v ňom predstavili Kaštieľ Markušovce a Letohrádok Dardanely s expozíciou klávesových hudobných nástrojov, ako aj podujatia, ktoré sa tam organizujú.

Zaujímavý príspevok pod názvom *Dokumentácia hudobného života v 70. rokoch 20. storočia v Prešove v zbierkovom fonde SNM – Hudobného múzea v Bratislave* predniesla **Mgr. Sylvia Urdová, PhD.** (SNM – Hudobné múzeum, Bratislava).

Mgr. Dominika Machutová, PhD. (Literárny archív Slovenskej národnej knižnice) vystúpila s príspevkom *Zvonzový hudobný materiál z lokality Prešov uložený v Literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice*, v ktorom prezentovala uvedené hudobné dokumenty.

Záverečné vystúpenie prvého dňa konferencie patrielo **prof. Mgr. art. Irene Medňanskej PhD.** (Prešovská univerzita v Prešove) a jej príspevku *Václav Trojan: Zručaná katedrála – hudobná reflexia vojrovej tragédie*.

Program konferencie pokračoval koncertom umeleckého súboru starej hudby *Musica historica Prešov*. Diela neznámeho anglického hudobného skladateľa zo 17. storočia, Michaela Praetoriusa, anonymného autora zo Spiša, Ernsta Christiana Hesseho, Johanna Melchiora Moltera a Karla Fridricha Abela interpretovali **Mgr. art. Karol Medňanský, PhD.**, na viole da gamba a doc. Ljubov Gunder na spinete.

Po príjemnom umeleckom zážitku nasledovalo spoločenské stretnutie, počas ktorého prebiehali medzi účastníkmi neformálne diskusie o prezentovaných témach a osobnostiach, ktorým boli venované. Veľa sa diskutovalo aj o problémoch jednotlivých hudobných

inštitúcií, hudobných oddelení knižníc, konzervatórií a ďalších ustanovizní zaoberajúcich sa hudbou.

Druhý deň konferencie otvorila **Mgr. Zlatica Kendrová, PhD.** (SNM – Hudobné múzeum, Bratislava) prednáškou *Michal Vilec v zbierkovom fonde SNM – Hudobného múzea v Bratislave*, v ktorej predstavila Vilecovu pozostalosť vo vlastníctve múzea.

Prvý tematický blok uzavrela prednáška *Prieniky hudby a architektúry v tvorbe Michala Vileca*, s ktorou vystúpila **Mgr. Renáta Kočišová, PhD.** (Prešovská univerzita v Prešove).

V rámci druhého tematického bloku *Hudobné knihovníctvo na Slovensku* odznela prednáška **Bc. Jany Pražienkovej** (Hudobný kabinet Univerzitnej knižnice v Bratislave) *Stav hudobných pracovísk vo verejných knižniciach na Slovensku*. Autorka v nej prezentovala informácie o hudobných oddeleniach, ich fondoch, vzdelaní pracovníkov oddelení, o ich technickom vybavení, návštevníkoch a podujatiach, ktoré sa podarilo získať na základe dotazníka.

V záverečnej diskusii sa hovorilo o rôznych problémoch hudobného knihovníctva – o digitalizácii, metodike spracovania audiovizuálnych dokumentov s využitím pravidiel RDA, chýbajúcich hudobných publikáciách v knižniciach, predovšetkým tých, ktoré vydávajú akademické inštitúcie (vysoké školy, univerzity), o povolani muzikológov a i.

Na záver konferencie sa mala konať exkurzia po pamiatkach Prešova, pre zlé počasie sa však uskutočnila iba virtuálna prehliadka. V rámci nej si účastníci pozreli zaujímavú prezentáciu **Mgr. Andrey Sivaničovej** o histórii Prešova a jeho historických pamiatkach.

Ako sme už uviedli, ďalší ročník konferencie hudobných knihovníkov, archivárov a múzejníkov *Pramene slovenskej hudby X* by sa mal konať v októbri 2020 (presný termín, miesto konania a témy konferencie budú doplnené po prerokovaní s jednotlivými členmi Slovenskej národnej skupiny IAML).

Dokumenty o činnosti SNS IAML možno nájsť na webovej stránke Slovenskej národnej skupiny IAML <https://hc.sk/aktuality/1747-slovenska-narodna-skupina-iaml/>.

